

Utbildningsvetenskaplig kärna 2.1 Hållbar utveckling och intersektionalitet Core of Educational Science 2.1 Sustainable Development and Intersectionality

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: CUVK40

Revision: 12.1

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2023-05-09

Gäller från: HT 2023

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G2F)

Utbildningsområde: Undervisning 76%, Verksamhetsförlagd utbildning 24%

Ämnesgrupp: Pedagogik

Förkunskapskrav: För studenter antagna till någon av följande grund- eller ämneslärarutbildning vid Högskolan i Borås:

- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 hp
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 hp
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 hp

Godkänt resultat i termin 1 samt godkänt resultat på all VFU från tidigare terminer inom ramen för respektive utbildningsprogram.

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Kursens övergripande syfte är att bidra till att skapa en medvetenhet och kunskap kring vilka olika elever som läraren kan möta i sin profession då elevers skilda bakgrund skapar olika förutsättningar för lärande och identitetsbildande. För en hållbar, jämlik och jämställd framtid behöver varje individ få möjlighet att se sig själv som en lärande person, det vill säga ha en självbild av att hen är en individ som kan lära sig och ta till sig ny kunskap. Inom kursen presenteras och exemplifieras teoretiska begrepp för att möjliggöra en kritisk och mångfacetterad diskussion utifrån sociala kategorier som klass, etnicitet och kön och andra relevanta kategorier om vad som kan påverka individens självbild/identitet som lärande person. Vidare fördjupas förståelsen av dessa kategorier genom ett intersektionalitetsperspektiv som fokuserar på skärningspunkten mellan olika kategorier och hur de samverkar. Även ett interkulturellt perspektiv i undervisningen tas upp, där exempelvis religionens betydelse för en elevs identitet diskuteras. Fortsättningsvis tränas studenten i förmågan att diskutera identitet, sexualitet och relationer i sin kommande profession för att verka för jämlikhet och jämställdhet. I kursen förs en diskussion om hur de sociala, ekologiska och ekonomiska dimensionerna av hållbar utveckling påverkar varandra. Jämlikhet och jämställdhet problematiseras på både lokal och global nivå utifrån hållbar utvecklings tre dimensioner. Studenten får undervisning i att söka fram vetenskapliga artiklar med relevans för kursinnehållet i för ämnet relevanta databaser och visa värderingsförmåga gällande resultat i vetenskapliga artiklar och dess betydelse för kommande yrkesroll. För att göra detta används bland annat estetiska moment för att utveckla studentens kunnande kring estetiska läroprocesser. Avslutningsvis visas hur gestaltning med flera estetiska uttryck kan användas för lärande av viktig och relevant kunskap kring kursens innehåll, samt visa på ämnes komplexitet.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

Kunskap och förståelse

- 1.1 visa kunskap om hur kategorier som klass, etnicitet och kön kan påverka individens självbild/identitet som lärande person
- 1.2 redogöra för olika könstillhörigheter och olika sexuella identiteter, och hur man i undervisningen kan inkludera en mångfald av, och sprida kunskap om, dessa

1.3 exemplifiera ett intersektionalitetsperspektiv på olika skolrelaterade fenomen utifrån kategorier som klass, etnicitet och kön och/eller andra i sammanhanget relevanta kategorier som olika könstillhörigheter och olika sexuella identiteter

1.4 exemplifiera och problematisera olika aspekter av jämlikhet och jämställdhet utifrån ekologiska, ekonomiska och sociala dimensioner av hållbar utveckling

Färdighet och förmåga

2.1 visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer

2.2 exemplifiera hur ett interkulturellt perspektiv kan intas i undervisning

2.3 visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor om ekologiska, ekonomiska och sociala dimensioner av hållbar utveckling

2.4 planera, genomföra och motivera en gestaltning där centrala begrepp för hållbar utveckling belyses och problematiseras med hjälp av ett flertal estetiska uttryck

2.5 söka och lokalisera vetenskapliga artiklar med relevans för det valda området

2.6 självständigt formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera undervisning i skolan så att ett inkluderande förhållningssätt och en yrkesetisk medvetenhet genomsyrar verksamheten

2.7 i mötet med elever och kollegor använda ämneskunskaper och ämnesdidaktiska begrepp i ett relevant yrkesspråk

Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 motivera pedagogiska val för att skapa en jämlik och jämställd undervisning med särskilt fokus på klass, kön, etnicitet, könstillhörighet och sexuell identitet

3.2 motivera val av estetiska pedagogiska hjälpmedel

3.3 kunna värdera resultat i vetenskapliga artiklar och dessas relevans för kommande yrkesroll

3.4 analysera och kritiskt granska lärarens samhällsuppdrag

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshops/laborationer
- seminarier
- verksamhetsförlagd utbildning
- handledning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

(NÄ07) Hållbar utveckling - den ekologiska dimensionen

Workshop

Lärandemål: 1.4, 2.3

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ02) Drama

Workshop

Lärandemål: 2.4, 3.2

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ05) Musik

Workshop

Lärandemål: 2.4, 3.2

Högskolepoäng: 0,5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(NÄ06) VFU

Verksamhetsförlagd utbildning

Lärandemål: 2.6, 2.7, 3.1, 3.4

Högskolepoäng: 3,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE01) Gestaltning

Redovisning i grupp

Lärandemål: 1.4, 2.4, 3.2
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE07) Redovisning av vetenskaplig artikel

Redovisning i grupp
Lärandemål: 2.3, 2.5, 3.3
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE17) Hållbar utveckling - den sociala dimensionen

Redovisning i grupp
Lärandemål: 1.4
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE18) Interkulturellt perspektiv i undervisning

Seminarium
Lärandemål: 2,2
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE19) Klass, etnicitet och köns påverkan på elevers identitet och lärande

Seminarium
Lärandemål: 1.1, 1.3, 1.4
Högskolepoäng: 2,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE20) Sexualitet och relationer

Seminarium
Lärandemål: 1.2, 2.1
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE16) VFU-uppföljning

Redovisning i grupp
Lärandemål: 3.1, 3.3
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE14) Könstillhörighet och sexuella identiteter

Redovisning i grupp
Lärandemål: 1.2, 2.1, 3.1, 3.4
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Vid omexamination kan annan examinationsform förekomma.

Det maximala antalet examinationstillfällen för varje examination i kursen är 5. Ett förbrukat examinationstillfälle är en examination där studenten har fått betyg (U/G).

Den sammanhängande VFU-perioden är en examination där 100% närvaro gäller. Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systemiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevs säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell utvecklingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts. Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Att prata sexualitet och relationer i låg- och mellanstadiet. (41 min)

Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter. (2019). Stockholm: UNICEF Sverige (64 s)

Björneloo, Inger (2019). *Lärande på hållbar väg*. Rev. vers. Solna: Världsnaturfonden WWF (52 s)

Braun, Virginia & Clarke, Victoria (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3:2, 77-101 (14 s)

Emilson, Anette. Folkesson, Anne-Mari & Moqvist Lindberg, Ingeborg (2016) Gender Beliefs and Embedded Gendered Values in Preschool. *International journal of early childhood*. 48 (2), 225–240. (15 s)

Hedlin, M. (2021). *Lilla genushäftet 3.0: Om genus och skolans jämställdhetsmål*. Linnéuniversitetet.

Holmberg, S. & Lewenhagen, L. (2020). *Den nya samtyckeslagen i praktiken: en uppföljning av 2018 års förändringar av lagreglerna rörande våldtäkt*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet. (104 s)

HomO (2003). *Tystnadens tyranni: om heterosexualiteten som norm och homofobi i skolan*. Stockholm: HomO (12 s)

Knöfel Magnusson, Anna & Olsson, Hans (2007). *Jag visste när jag var tio: en handledning för att stödja homosexuella, bisexuella och transpersoner i skolan*. Stockholm: Riksförbundet för sexuell upplysning (RFSU) (s 96)

Lahdenperä, Pirjo (2021). *Interkulturalitet i undervisning och skolutveckling*. Stockholm: Skolverket (12 s)

Lantz, Annika (2013). *Intervjumetodik*. 3., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 41-56 (15 s)

Lärarhandledning lågstadiet för WOW en liten tidning för stora frågor (17 s)

Månsson, Niclas. Ydhag, Carina Carlhed & Osman, Ali. (2021). I skuggan av kulturellt kapital – om konsten att omforma habitus för skolframgång. *Nordic studies in education*. 41 (2), 130–147. (17 s)

Odenbring, Ylva. (2018). The Daily Life and Reality Behind Child Poverty in Sweden: Children's and Adolescents' Voices. *Child indicators research*. 12 (3), 847–859. (12 s)

Patel, Runa & Davidson, Bo (2011). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. 4., [uppdaterade] uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 91-101 (10 s)

RFSU: metodbank för undervisning om sex och relationer. (150 s)

Thoreson, Anders & Davidsson, Pamela (2021/senaste versionen). *Svenskarna och internet: 2021 års undersökning av svenska folkets internetvanor*. SE, Stiftelsen för internetinfrastruktur. (100 s)

Zachrisson, H. D. & Dearing, E. (2015). Family income dynamics, early childhood education and care, and early child behavior problems in Norway. *Child Development*, 86(2), s. 425–440. (15 s)

Studenten ska även söka fram:

Peer reviewed artiklar med för kursmålen relevanta sökord (ca. 100 s).

Relevanta fakta om identitet, sexualitet och relationer för redovisning (ca. 200 s)

Ytterligare litteratur/vetenskapliga artiklar tillkommer enligt lärarens anvisningar (ca 150 s)

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och

återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i följande utbildningsprogram:

- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 högskolepoäng
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 högskolepoäng
- Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6, 240 högskolepoäng I kursen ingår 2 veckors VFU.